Cena za vedu a techniku 2025

Kategória: Vedecko-technický tím roka

Laureát: tím pod vedením
prof. Ing. Márie Marekovej, CSc.

Odborný tím v oblasti: urogenitálne ochorenia žien a reprodukčné zdravie

Pracovisko: Lekárska fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Ocenenie sa udeľuje **za výskum reprodukčného zdravia, fertility, využitia umelej inteligencie a inovatívnych prístupov v biomedicíne.**

LAUDÁCIO

Pracovníci Ústavu lekárskej a klinickej biochémie Lekárskej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Gynekologicko-pôrodníckej kliniky Lekárskej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzitnej nemocnice Louisa Pasteura v Košiciach a reprodukčnej kliniky Gyncare sa už takmer dve desaťročia aktívne venujú výskumu urogenitálnych ochorení žien a reprodukčného zdravia. Tento dlhodobý program vyústil do úspešnej spolupráce s gynekologickými ambulanciami a centrami asistovanej reprodukcie. Cieľom bolo identifikovať molekulové mechanizmy a biomarkery, ktoré ovplyvňujú implantáciu embrya do maternice a následné tehotenstvo. Spoločné úsilie prinieslo uznanie nielen na národnej, ale aj na medzinárodnej úrovni. V roku 2022 členovia tímu úspešne podali medzinárodnú patentovú prihlášku a získali viacero prestížnych ocenení (2024 – FEBS Journal Poster Prize, Súťaž mladých onkológov Slovenska; 2023 – L'Oréal – UNESCO Pre ženy vo vede na Slovensku, Cena Košického samosprávneho kraja; 2021 – Inovácia Slovenska; 2017 a 2019 – cena European Federation of Clinical Chemistry and Laboratory Medicine; 2018 – Slovenka roka). Tieto úspechy prispeli k rozšíreniu spolupráce so špičkovými výskumnými inštitúciami, ako sú Karolinska Institutet a Medical University (Švédsko), CEITEC a Biofyzikálny ústav Akadémie vied Českej republiky v Brne či Universidad de Granada (Španielsko). Výsledkom sú viaceré spoločné publikácie a nové medzinárodné projekty. Súčasný výskum tímu sa sústreďuje na mechanizmy úspešnosti IVF, na štúdium úlohy kyseliny hyalurónovej v endometriálnom prostredí a na vývoj inovatívnych digitálnych riešení využitím umelej inteligencie a gamifikácie s cieľom podporiť zdravotnú gramotnosť v oblasti reprodukčného zdravia. Tento multidisciplinárny prístup prepája medicínu, biológiu, biochémiu, umelú inteligenciu, psychológiu a edukáciu s dôrazom na praktické uplatnenie v klinickej praxi. Snahou je preniesť výsledky akademického aplikovaného výskumu do každodennej medicínskej starostlivosti, čím sa môže zvýšiť dostupnosť a efektivita diagnostických a terapeutických postupov. Tento prístup má potenciál zlepšiť kvalitu života pacientok, posilniť ich psychickú pohodu a priniesť novú nádej. V čase, keď úspešnosť IVF metód stagnuje, tím hľadá nové možnosti modulácie reprodukčného zdravia a zvyšovania zdravotnej gramotnosti populácie.

Kontakt pre médiá
Centrum vedecko-technických informácií SR:
Mgr. Stanislava Luptáková, tel.: 02/69253 182,
e-mail: stanislava.luptakova@cvtisr.sk

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VÝSKUMU, VÝVOJA A MLÁDEŽE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

CENTRUM VEDECKO-TECHNICKÝCH INFORMÁCIÍ SR